

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУДОВІ ЕКСПЕРТИЗИ В ОПОДАТКУВАННІ» Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>071 Облік і оподаткування</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 6-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Аналізу та аудиту</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Мулик Тетяна Олексіївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	mulyk_t_o@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Судові експертизи в оподаткуванні» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 годин; практичні заняття – 24 години, самостійна робота – 100 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Судові експертизи в оподаткуванні» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Судові експертизи в оподаткуванні» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців економічного профілю.

Освітня компонента формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з обліку та оподаткування.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Судові експертизи в оподаткуванні» є засвоєння суті судової експертизи з економічних питань, у тому числі і пов'язаних із оподаткуванням і судово-експертної діяльності; прикладного

змісту основних понять і категорій; методичних та технічних прийомів і процедур судових експертиз; набуття достатніх умінь та навичок проведення судової експертизи з питань оподаткування; метою вивчення курсу є також виховання у здобувача відповідальності та додержання ним, як майбутнім судовим експертом з економічних питань та оподаткування зокрема, прав і обов'язків, встановлених для цієї категорії спеціалістів чинним законодавством України.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Судові експертизи в оподаткуванні» є: оволодіння здобувачами організаційними і методичними способами попередження правопорушень підприємцями, дотримання законодавства у сфері оподаткування, бухгалтерського обліку та при відображенні господарських операцій, закріплення відповідальності й виявлення осіб, які повинні відшкодувати збитки, складання відповідних висновків для правоохоронних органів під час вирішення цивільних, господарських і кримінальних справ які безпосередньо стосуються порушення законодавства з питань оподаткування.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостій на робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Сутність та напрями економічної експертизи в сфері обліку та оподаткування. Предмет, об'єкти та методи.	4	4	14
2	Правові основи та стадії проведення судової експертизи у сфері обліку та оподаткування.	4	4	14
3	Суб'єкти економічної експертизи в сфері обліку і оподаткування: виконавці, замовники, їх права, обов'язки та відповідальність	4	4	14
4	Організація судово-економічної експертизи	4	4	14
5	Організаційна стадія судово-економічної експертизи	4	4	14
6	Дослідна стадія судово-економічної експертизи	4	2	15
7	Завершальна стадія судово-економічної експертизи	2	2	15
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного,

цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання або містять проблемні аспекти теоретичного та практичного характеру.

Виконання самостійної роботи з дисципліни здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	33	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
3	Виконання індивідуальних творчих завдань (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, есе, рефератів, тез, статей)	27	4 рази на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Економічна експертиза: теорія, методологія та організація: моногр. за заг. ред. докт. екон. наук, проф. М. Лучка. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 308 с.
2. Кучеренко Т.Є, Уланчук В.С, Бечко В.П. Судово-бухгалтерська експертиза: Практикум для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальності 071 «Облік і 4 оподаткування». Умань: ФОП «Масловатий», 2018. 116 с.
3. Податковий кодекс України: закон України від 02.12.2010 № 2755-VI.

4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 р. №996 XIV.
5. Про судову експертизу: закон України від 25.02.1994 р. № 4038 – XII.
6. Ужва А.М. Судово-бухгалтерська експертиза: Навчальний посібник. Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, 2019. 226 с.

Додаткова література

1. Здирко Н.Г Мулик Я.І. Державний фінансовий контроль в системі забезпечення економічної безпеки держави. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. № 7. 2019. С. 112-122
2. Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах: наказ Міністерства юстиції України від 12.12.2011 р. № 3505/5.
3. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: наказ Міністерства юстиції України від 08.10.98 р. № 53/5.
4. Кривцова Т. О. Удосконалення правового забезпечення судово-економічної експертизи як форми економічного контролю. *Бізнес Інформ*. 2015. № 2. С. 48-53.
5. Лисенко В. Особливості проведення судово-економічної експертизи у ході розслідування злочинів, вчинених суб'єктами господарювання з ознаками фіктивності. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Юридичні науки*. 2019. Вип. 3.
6. Мулик Т. О., Мулик Я. І. Теоретичні основи судово-економічної експертизи: аналіз наукових поглядів. *Економічний простір*. 2021. № 165. С. 131-139. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/165-24>
7. Мулик Т.О. Антикризова діагностика в контексті управління підприємств. *Economic Synergy*. 2023. Вип. 1(7). С. 220–245. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2023-1-17>
8. Мулик Т.О., Фаюра Н.Д., Глазко Н.Д. Податкова система: навч. посіб. Вінниця: Консоль, 2008. 328 с.
9. Мулик Я. І. Відповідальність судового експерта в процесі проведення економічної експертизи. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Вип. 4 (31). С. 121-130. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.31-19>
10. Мулик Я. І. Нормативно-правове забезпечення економічної експертизи: стан та вдосконалення. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-9>
11. Мулик Я. І. Організація підготовки та атестації судових експертів: основні вимоги та обмеження. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8545>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.1.105
12. Федчишина В. В. Процесуальні аспекти призначення судово-економічних експертиз при розслідуванні податкових правопорушень.

Міжнародний юридичний вісник: збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. 2016. Вип. 1. С. 72-78.

13. Хомутенко В. П. Теоретичні та практичні аспекти застосування методу моделювання при виконанні судово-економічних експертиз. *Економіка. Фінанси. Право. 2019. № 5(1). С. 9-13.*

14. Mulyk Yaroslavna. Economic expertise in Ukraine: theoretical and practical aspects. *East European Scientific Journal. 2020. №2(54). 27-38 p.*

15. Zdyrko N.G., Polova O.L., Mulyk T.O., Tomchuk O.F., Mulyk Ya.I., Kozachenko A.Y., Fedoryshyna L.I., Mashevskaya A.A. Financial control, analysis and audit as tools of an effective management system: state, problems, prospects: collective monograph. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2022. 291 p.

Інформаційні ресурси

1. Газета «Все про бухгалтерський облік»: <http://gazeta.vobu.ua/>.
2. Електронні версії бухгалтерських журналів Головбух: <https://egolovbuh.expertus.com.ua/>.
3. Електронні версії бухгалтерських журналів Баланс: <https://balance.ua/publishing/balans-agro/>.
4. Електронні версії бухгалтерських журналів Factor: <https://i.factor.ua/ukr/journals/>.
5. Офіційний сайт державної податкової служби: <https://tax.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
2	Участь у роботі на практичних заняттях	3
3	Захист практичних робіт	10
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	9
	Всього за атестацію 1	30
	Атестація 2	
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
7	Участь у роботі на практичних заняттях	3
8	Захист практичних робіт	10

9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	9
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни